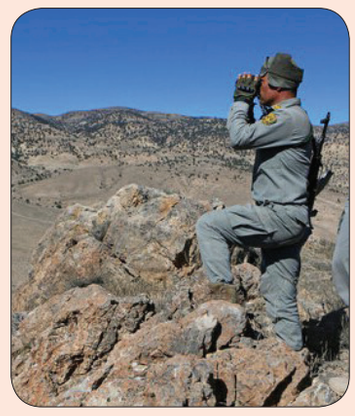
خراسان شمالی روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی خراسان شمالی

گزارش جلسه

زنگ هشدار حفاظت از حیات وحش

بر اساس اعلام اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی، در نیمه نخست امسال، ۲۱۳ پرونده تخلف زیست‌محیطی تشکیل شد و ۲۶۱ متخلف شناسایی شده‌اند؛ این در حالی است که فقط ۵۰ محیط بان حفاظت از عرصه‌های گسترده طبیعی استان را برعهده دارند

طبیعت خراسان شمالی تنها مانده است؛ از یک سو شکارچیانی که حیات وحش را نشانه می‌روند و از سوی دیگر محیط‌بانانی که با دستانی کم‌شمار بار حفاظت از زیستگاه‌های گسترده را به دوش می‌کشند و این جا سهم طبیعت از نیمه نخست امسال، شناسایی ۲۶۱ متخلف و تحمل بیش از ۷۱ میلیارد ریال خسارت بوده است. به گزارش ایرنا، طبیعت خراسان شمالی از زیستگاه قوچ اوریال و کل و بز گرفته تا قلمرو پلنگ ایرانی، سرمایه‌ای زنده و ارزشمند است؛ سرمایه‌ای که هر بار با شلیک یک گلوله، دام‌گذاری یا صید غیرمجاز، بخشی از امنیت خود را از دست می‌دهد. در این میان، محیط‌بانانی که باید شب و روز در کوهستان‌ها، دشت‌ها و مناطق حفاظت‌شده حضور داشته باشند با کمبود نیروی انسانی و گستردگی عرصه‌های تحت مدیریت دست‌وپنجه نرم می‌کنند. آمار نیمه نخست امسال نیز از واقعیتی نگران‌کننده حکایت دارد؛ شناسایی ۲۶۱ متخلف زیست محیطی و ثبت بیش از ۷۱ میلیارد ریال خسارت به طبیعت استان است؛ آماری که نشان می‌دهد حتی اگر شکار غیرمجاز در خراسان شمالی نسبت به برخی مناطق کشور فراوان نباشد هر تخلف می‌تواند ضربه‌ای جدی به حیات وحش وارد کند. بر اساس اعلام اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی، در نیمه نخست امسال، ۲۱۳ پرونده تخلف زیست‌محیطی تشکیل شد و ۲۶۱ متخلف شناسایی شده‌اند. در این مدت، ۲۰۸ مورد صید غیرمجاز آبزیان، ۳۷ مورد شکار غیرمجاز پرندگان و ۲۶ مورد شکار غیرمجاز پستانداران کشف و همچنین هشت مورد شروع به شکار به ثبت رسیده و ۳۰ قبضه سلاح مجاز و غیرمجاز از متخلفان کشف شده است؛ این ارقام، تنها بخشی از فشار واردشده بر طبیعت است، چرا که هر تخلف کشف‌شده، لزوماً تمام آن چه در دل زیستگاه‌ها اتفاق می‌افتد بازگو نمی‌کند. حفاظت از حیات وحش، مأموریتی نیست که بتوان آن را پشت میزهای اداری انجام داد. محیط‌بان باید در سرمای کوهستان، گرمای دشت و تاریکی شب در زیستگاه حضور داشته باشد؛ گاهی ساعت‌ها مسیرهای دشوار را طی کند تا مانع شکار یک گونه ارزشمند شود و اما وقتی تعداد نیروها محدود و عرصه‌ها گسترده است، همین مأموریت دشوارتر می‌شود. یکی از محیط‌بانان منطقه قرخود با اشاره به ضرورت فرهنگ‌سازی برای جلوگیری از شکار غیرمجاز گفت: مقابله با شکار، تنها با برخورد و اقدامات انتظامی امکان‌پذیر نیست و باید آموزش و آگاهی‌بخشی از سنین پایین آغاز شود. «سیدعلی حسینی» اظهار کرد: مدارس باید در کنار برنامه‌های اداره کل حفاظت محیط زیست، آموزش‌های لازم را به دانش‌آموزان ارائه دهند تا نسل آینده با اهمیت محیط زیست و حیات وحش آشنا شود و خود را در قبال حفاظت از این سرمایه طبیعی مسئول بداند. وی با اشاره به انگیزه‌های متفاوت شکارچیان افزود: برخی شکارچیان از قشر متمول هستند و برای تفریح و خوشگذرانی به شکار روی می‌آورند، اما برخی دیگر به دلیل شرایط اقتصادی و ضعف معیشتی دست به این کار می‌زنند. این محیط‌بان تأکید کرد: در هر صورت، شکار غیرمجاز، اقدامی خلاف قانون است و آسیب‌های آن تنها به یک گونه جانوری محدود نمی‌شود، بلکه پیامدهای آن دامنگیر طبیعت و جامعه خواهد شد. به گفته وی، آموزش، فرهنگ‌سازی و افزایش حساسیت عمومی نسبت به حیات وحش باید در کنار اقدامات حفاظتی دنبال شود تا مردم به جای بی‌تفاوتی در برابر شکار، خود به حامیان طبیعت تبدیل شوند. مدیرکل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی نیز با اشاره به گستردگی مناطق تحت مدیریت این دستگاه، کمبود محیط‌بان را یکی از چالش‌های جدی حفاظت از طبیعت استان دانست. «مجید دریکوند» اظهار کرد: مجموع مناطق حفاظت‌شده، قرق‌های اختصاصی، مناطق شکار ممنوع و مناطق چهارگانه تحت مدیریت، حدود ۱۰ درصد گستره استان را شامل می‌شود و مناطق تحت مدیریت مستقیم محیط زیست نیز هفت درصد وسعت خراسان شمالی را در بر می‌گیرد. وی افزود: گستردگی این عرصه‌ها در کنار محدودیت نیروی انسانی، فشار کاری محیط‌بانان را افزایش داده است، با این وجود حضور مستمر این نیروها در زیستگاه‌ها موجب شده میزان شکار غیرمجاز در استان نسبت به بسیاری از استان‌های دیگر کمتر باشد. «دریکوند» تصریح کرد: اگرچه شکار غیرمجاز در خراسان شمالی فراوان نیست، اما حتی موارد محدود نیز قابل چشم‌پوشی نیست و برنامه محیط زیست استان بر جلوگیری از همین تخلفات و ارتقای سطح حفاظت متمرکز شده است.

حضور مستمر نیاز است

واقعیت این است که طبیعت برای حفظ شدن به حضور مستمر نیاز دارد و نمی‌توان انتظار داشت شمار محدودی محیط‌بان، به تنهایی مراقب تمام زیستگاه‌ها و گونه‌های جانوری باشند. هرچه فاصله میان گستردگی عرصه‌های طبیعی و توان نیروی حفاظتی بیشتر شود، ضرورت استفاده از روش‌های نوین و مشارکت مردمی نیز افزایش می‌یابد. خسارت بیش از ۷۱ میلیارد ریالی متخلفان زیست‌محیطی در نیمه نخست امسال تنها یک عدد در گزارش‌های اداری نیست؛ این رقم نشان‌دهنده هزینه‌ای است که تخریب و تعرض به طبیعت بر جا می‌گذارد، هزینه‌ای که گاه با پرداخت جریمه نیز جبران نمی‌شود، زیرا از دست رفتن یک گونه جانوری یا برهم خوردن تعادل یک زیستگاه، به آسانی قابل بازگشت نیست. در چنین شرایطی، اداره کل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی هوشمندسازی حفاظت را به عنوان یکی از راهکارهای جبران بخشی از محدودیت‌های موجود دنبال می‌کند. «دریکوند» در این باره گفت: اجرای برنامه حفاظت هوشمند از پناهگاه حیات وحش میاندشت در شهرستان جاجرم و زیستگاه یوزپلنگ آغاز شده است. این رویکرد می‌تواند با پایش مستمر زیستگاه‌ها و شناسایی سریع‌تر تهدیدها، امکان استفاده هدفمندتر از نیروهای محیط‌بان را فراهم کند، با این حال دوربین‌ها و تجهیزات پایش هرگز جایگزین حضور میدانی محیط‌بانان نخواهند شد و اثربخشی آن‌ها به تأمین امکانات، نگهداری تجهیزات و واکنش به‌موقع نیروهای حفاظتی بستگی دارد. یکی دیگر از برنامه‌های محیط زیست استان، توسعه قرق‌های اختصاصی و استفاده از ظرفیت بخش خصوصی برای حفاظت از زیستگاه‌هاست. مدیرکل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی در این باره اظهار کرد: مقدمات واگذاری ۲ قرق اختصاصی لنگر در منطقه بام و صفی‌آباد و ازوم در شهرستان جاجرم انجام شده و پروانه فعالیت آن ها به زودی به متقاضیان واگذار می‌شود. وی افزود: قرق اختصاصی لنگر با وسعت ۲۲ هزار هکتار، زیستگاه گونه‌هایی همچون قوچ اوریال و پلنگ ایرانی است و قرق ازوم نیز با مساحت ۲۸ هزار هکتار، زیستگاه قوچ اوریال، کل و بز و پلنگ ایرانی به شمار می‌رود. «دریکوند» تصریح کرد: این قرق‌ها براساس مصوبه شورای عالی محیط زیست برای چند سال به قرق‌داران واگذار می‌شوند و ادامه فعالیت یا سلب امتیاز آن ها پس از پایان دوره به ارزیابی عملکرد و وضعیت حفاظتی بستگی دارد. وی با بیان این که این مناطق از نظر جمعیت حیات وحش، ظرفیت حفاظتی و امکان بهره‌برداری پایدار شناسایی شده‌اند، گفت: سرشماری سالانه حیات وحش این مناطق در فصل پاییز انجام می‌شود و نیروهای حفاظتی مستقر نیز آموزش‌های تخصصی لازم را دریافت خواهند کرد. به گفته مدیرکل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی، چهار قرق اختصاصی دیگر نیز در برنامه توسعه استان قرار دارد. البته واگذاری حفاظت به بخش خصوصی زمانی می‌تواند به کمک طبیعت بیاید که نظارت دستگاه متولی جدی و مستمر باشد و معیار موفقیت، نه صرفاً وسعت عرصه واگذارشده، بلکه افزایش امنیت زیستگاه و بهبود وضعیت جمعیت گونه‌های جانوری باشد.

حفاظت از حیات وحش بدون مشارکت مردم امکان‌پذیر نیست

در کنار کمبود محیط‌بان و ضرورت تأمین امکانات، یک واقعیت مهم دیگر نیز وجود دارد؛ حفاظت از حیات وحش بدون مشارکت مردم امکان‌پذیر نیست. ساکنان روستاهای پیرامون زیستگاه‌ها، عشایر، جوامع محلی و حتی کسانی که روزگاری شکار را تفریح یا راهی برای کسب درآمد می‌دانستند، می‌توانند به بخشی از راه‌حل تبدیل شوند. «دریکوند» با تأکید بر ضرورت توسعه حفاظت مشارکتی گفت: یکی از برنامه‌های محیط زیست استان، افزایش نقش مردم در صیانت از عرصه‌های طبیعی است و تحقق این هدف به نهادینه شدن فرهنگ حفاظت از محیط زیست و آموزش مستمر نیاز دارد. تغییر نگاه به حیات وحش، شاید دشوارتر از نصب دوربین و افزایش تجهیزات باشد، اما ماندگاری بیشتری دارد. وقتی یک کودک بداند پلنگ، قوچ اوریال یا کل و بز بخشی از میراث طبیعی سرزمین اوست، وقتی یک روستایی بداند حفاظت از زیستگاه به معنای حفظ آینده طبیعت و زندگی خود اوست، آن زمان می‌توان امیدوار بود که مقابله با شکار غیرمجاز تنها وظیفه محیط بان نباشد. با این حال، نباید بار حفاظت را تنها بر دوش مردم و محیط‌بانان گذاشت و تأمین نیروی انسانی متناسب با وسعت مناطق تحت مدیریت، تجهیز پاسگاه های محیط‌بانی، حمایت از نیروهای مستقر در مناطق دشوارگذر و تقویت سامانه‌های پایش، ضرورت‌هایی است که تحقق آن ها نیازمند توجه جدی مسئولان است. ۵۰ محیط بان در برابر عرصه‌های گسترده طبیعی، ۲۶۱ متخلف شناسایی‌شده و بیش از ۷۱ میلیارد ریال خسارت؛ این ارقام باید زنگ هشداری برای حفاظت از حیات وحش خراسان شمالی باشد. طبیعت این استان بیش از هر زمان دیگری به مراقبت نیاز دارد و نباید اجازه داد کمبود نیرو، بی‌تفاوتی اجتماعی و طمع شکارچیان، حیات گونه‌های ارزشمند آن را به مخاطره بیندازد. حفاظت از حیات وحش فقط نجات چند حیوان نیست؛ دفاع از حق نسل‌های آینده برای دیدن طبیعتی زنده است؛ طبیعتی که اگر امروز از آن مراقبت نکنیم، فردا شاید تنها تصویر و خاطره‌ای از آن باقی بماند.

شیرینی تولید، تلخی هزینه‌ها

فصل پاییز برای چغندرکاران خراسان شمالی، فصل برداشت محصولی است که ماه‌ها برای به ثمر رسیدنش زحمت کشیده‌اند، اما برای چغندرکاران، پایان برداشت، لزوماً به معنای پایان نگرانی‌ها نیست، چراکه آن‌ها باید مطمئن شوند درآمد حاصل از فروش محصول، پاسخگوی هزینه‌هایی است که در طول چند ماه برای تولید صرف کرده‌اند

با آغاز برداشت چغندرقند در خراسان شمالی، کشاورزان در کنار امید به فروش محصول، با دغدغه افزایش هزینه‌های تولید، قیمت خرید و پرداخت مطالبات روبه‌رو هستند. به گزارش مهر، فصل پاییز برای چغندرکاران خراسان شمالی، فصل برداشت محصولی است که ماه‌ها برای به ثمر رسیدنش زحمت کشیده‌اند؛ محصولی که از نخستین روزهای آماده‌سازی زمین و کاشت بذر تا مراحل آبیاری، کوددهی و مراقبت، هزینه‌های زیادی روی دست کشاورزان گذاشته و حالا در روزهای برداشت، امید به فروش مناسب و بازگشت سرمایه را در دل بهره‌برداران زنده کرده است.

چغندرقند در خراسان شمالی، تنها یک محصول کشاورزی نیست، بلکه بخشی از چرخه اقتصادی روستاها و تأمین کننده مواد اولیه صنایع قند به شمار می‌رود. ارتباط مزارع استان با کارخانه قند شیروان و سایر کارخانه‌های فعال در منطقه، اهمیت این محصول را دوچندان کرده است؛ با این حال، پشت آمارهای تولید و وعده‌های توسعه کشت، کشاورزانی قرار دارند که با افزایش هزینه‌های تولید، دشواری تأمین نهاده‌ها، هزینه‌های آبیاری و نگرانی از قیمت خرید و زمان پرداخت مطالبات دست‌وپنجه نرم می‌کنند. در واقع، برای چغندرکاران، پایان برداشت، لزوماً به معنای پایان نگرانی‌ها نیست، چراکه آن‌ها باید مطمئن شوند درآمد حاصل از فروش محصول، پاسخگوی هزینه‌هایی است که در طول چند ماه برای تولید صرف کرده‌اند. از هزینه تهیه بذر، کود و سم گرفته تا دستمزد کارگران، ماشین‌آلات برداشت و کرایه حمل محصول، همگی در محاسبات اقتصادی کشاورزان نقش دارند و هرگونه ناهماهنگی میان هزینه‌ها و درآمد می‌تواند ادامه این فعالیت را با تردید مواجه کند. از سوی دیگر، مسئولان جهاد کشاورزی خراسان شمالی از پیش‌بینی برداشت بیش از ۱۳۰ هزار تن چغندرقند در سال جاری خبر می‌دهند؛ آماری که نشان‌دهنده ظرفیت قابل توجه استان در تولید این محصول است، اما پرسش اصلی این جاست که آیا افزایش تولید توانسته به بهبود وضعیت اقتصادی کشاورزان نیز منجر شود؟

افزایش هزینه‌های تولید

«محمدی» یکی از چغندرکاران استان با اشاره به افزایش هزینه‌های تولید، مهم‌ترین مشکل بهره‌برداران را فاصله میان هزینه‌های کاشت و درآمد حاصل از فروش محصول می‌داند. این کشاورز با بیان این که تولید چغندرقند از همان ابتدای فصل، نیازمند سرمایه‌گذاری قابل توجه است، می‌گوید: کشاورز برای آماده‌سازی زمین، خرید بذر، کود و سم هزینه می‌کند و در ادامه نیز باید هزینه آبیاری، کارگر و ماشین‌آلات را بپردازد. این هزینه‌ها در طول فصل روی هم جمع می‌شوند و زمانی که محصول به مرحله برداشت می‌رسد، بخش زیادی از درآمد احتمالی صرف جبران همین مخارج شده است. وی ادامه می‌دهد: افزایش قیمت نهاده‌های کشاورزی باعث شده تولید برای بهره‌برداران دشوارتر شود و اگر قیمت خرید محصول متناسب با هزینه‌های واقعی تعیین نشود، کشاورز در پایان فصل سودچندانی به دست نمی‌آورد. انتظار ما این است که هنگام تعیین قیمت، شرایط واقعی تولید و هزینه‌هایی که کشاورز متحمل می‌شود نیز در نظر گرفته شود.

مسئله تنها تولید محصول نیست

«جمالی» چغندرکار دیگری نیز معتقد است مسئله کشاورزان، تنها تولید محصول نیست، بلکه نحوه خرید و پرداخت بهای آن نیز اهمیت زیادی دارد. وی با اشاره به وابستگی برنامه کشت سال آینده به درآمد حاصل از فروش محصول اظهار می‌کند: بسیاری از کشاورزان برای تأمین هزینه‌های فصل بعد به پول چغندرقندی که تحویل کارخانه می‌دهند نیاز دارند. اگر پرداخت مطالبات با تأخیر انجام شود، تهیه بذر، کود و سایر نهاده‌ها دشوار خواهد شد و کشاورز برای شروع فصل جدید با مشکل مواجه می‌شود. این بهره‌بردار می‌افزاید: انتظار داریم قیمت خرید به‌گونه‌ای باشد که هزینه‌های تولید را پوشش دهد و از طرف دیگر، پرداخت مطالبات نیز در زمان مشخص انجام شود. کشاورز نمی‌تواند چندین ماه برای تولید محصول هزینه کند و پس از تحویل آن هم مدت زیادی منتظر دریافت پول خود بماند. ادامه کشت زمانی برای ما امکان‌پذیر است که از بابت فروش محصول و دریافت مطالبات اطمینان داشته باشیم.

مشکلات مرحله برداشت و انتقال محصول

یکی دیگر از چغندرکاران استان نیز به مشکلات مرحله برداشت و انتقال محصول اشاره می‌کند و می‌گوید: برداشت چغندرقند به‌خودی‌خود هزینه‌بر است و پس از آن نیز باید محصول را با هزینه حمل‌ونقل به کارخانه منتقل کنیم. در این مرحله، هماهنگی برای انتقال محصول و تحویل به‌موقع اهمیت زیادی دارد، زیرا هرگونه معطلی می‌تواند برنامه کاری کشاورز را مختل کند. وی با اشاره به اهمیت نحوه محاسبه عیار محصول ادامه می‌دهد: کیفیت چغندرقند و عیاری که برای آن در نظر گرفته می‌شود، در میزان دریافتی کشاورز تأثیر دارد؛ بنابراین لازم است نحوه محاسبه عیار، افت و ناخالصی محصول کاملاً شفاف باشد تا بهره‌بردار بداند محصول خود را با چه شرایطی تحویل می‌دهد و چه مبلغی دریافت خواهد کرد. این کشاورز تأکید می‌کند: ما انتظار نداریم تمام مشکلات کشاورزی یک‌شبه برطرف شود، اما حداقل باید روند خرید، تحویل و پرداخت مطالبات مشخص باشد. چغندرکار باید بتواند با اطمینان برای سال آینده برنامه‌ریزی کند و بداند محصولی که با این میزان زحمت تولید می‌کند، بازار فروش مناسبی خواهد داشت.

پیش‌بینی برداشت بیش از ۱۳۰ هزار تن چغندرقند

در همین زمینه، «اسماعیل محمودآبادی»، رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان شمالی اظهار کرد: امسال حدود ۲ هزار و ۶۰۰ هکتار از اراضی کشاورزی استان به کشت چغندرقند بهاره اختصاص یافته است و پیش‌بینی می‌شود بیش از ۱۳۰ هزار تن محصول از این سطح برداشت شود. وی افزود: عملیات برداشت چغندرقند از ابتدای مهرماه آغاز شده است و تا اواسط آذرماه ادامه دارد و تا دهم آبان‌ماه نیز ۱۷ هزار و ۱۶۱ تن محصول برداشت و به مراکز خرید و کارخانه‌های قند تحویل شده است. رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان شمالی با اشاره به نحوه خرید محصول تصریح کرد: براساس قرارداد منعقدشده میان کشاورزان و کارخانه قند شیروان، خرید چغندرقند با عیار ۱۶ درصد انجام و بخش عمده محصول تولیدی استان به این کارخانه تحویل داده می‌شود. «محمودآبادی» ادامه داد: علاوه بر بهای محصول، به ازای هر تن چغندرقند تحویلی، دو کیلوگرم قند و ۲۰ کیلوگرم تفاله خشک نیز به‌عنوان مزایای تحویل محصول به بهره‌برداران اختصاص می‌یابد. وی با بیان این که خرید محصول تنها به کارخانه قند شیروان محدود نیست، گفت: کارخانه‌های قند مشهد، نیشابور، جوین و شاهرود نیز در خرید چغندرقند تولیدی کشاورزان استان مشارکت دارند.

ظرفیت اقتصادی و صنعتی چغندرقند

رئیس سازمان جهاد کشاورزی خراسان شمالی با اشاره به ظرفیت اقتصادی و صنعتی چغندرقند اظهار کرد: توسعه کشت این محصول می‌تواند در تأمین مواد اولیه کارخانه‌های قند و ایجاد درآمد پایدار برای بهره‌برداران نقش مؤثری داشته باشد. «محمودآباد»ی از برنامه‌ریزی برای اجرای مزارع الگویی و آزمایشی کشت پاییزه چغندرقند خبر داد و افزود: با بررسی نتایج این مزارع و ارزیابی شرایط اقلیمی و فنی، زمینه توسعه این نوع کشت در سایر مناطق استان فراهم خواهد شد.

مجموعه‌ای از دغدغه‌های اقتصادی و اجرایی

آن چه از مجموع وضعیت چغندرکاری در خراسان شمالی برمی‌آید، نشان می‌دهد این محصول با وجود ظرفیت قابل توجه در بخش کشاورزی و صنایع تبدیلی، همچنان با مجموعه‌ای از دغدغه‌های اقتصادی و اجرایی روبه‌روست. پیش‌بینی برداشت بیش از ۱۳۰ هزار تن چغندرقند از سطحی حدود ۲ هزار و ۶۰۰ هکتار، از اهمیت این محصول در برنامه تولید استان حکایت دارد، اما افزایش تناژ برداشت به‌تنهایی نمی‌تواند معیار موفقیت این بخش باشد. روایت چغندرکاران نشان می‌دهد هزینه‌های تولید، قیمت خرید، نحوه محاسبه عیار، هزینه حمل‌ونقل و زمان پرداخت مطالبات، موضوعاتی هستند که مستقیماً بر انگیزه کشاورزان برای ادامه فعالیت اثر می‌گذارند. بهره‌برداری که ماه‌ها برای تولید محصول هزینه کرده، در نهایت انتظار دارد درآمد حاصل از فروش بتواند هزینه‌های انجام‌شده را جبران کند و سرمایه لازم برای آغاز فصل زراعی بعد را در اختیارش قرار دهد. از سوی دیگر، اظهارات رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان درباره مزایای تحویل محصول، مشارکت چند کارخانه قند در خرید چغندرقند و برنامه آزمایش کشت پاییزه نشان می‌دهد ظرفیت‌هایی برای حمایت از این بخش وجود دارد؛ ظرفیت‌هایی که در صورت برنامه‌ریزی دقیق و همراهی با نیازهای واقعی تولیدکنندگان می‌تواند به تقویت زنجیره تولید منجر شود.

در این میان، موضوع پرداخت به‌موقع مطالبات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، چراکه سرمایه کشاورز در طول فصل زراعی درگیر تولید است و تأخیر در بازگشت این سرمایه می‌تواند تأمین نهاده‌ها و ادامه فعالیت را دشوار کند. همچنین شفافیت در محاسبه عیار و کسورات محصول و کاهش هزینه‌های حمل‌ونقل می‌تواند بخشی از نگرانی‌های بهره‌برداران را برطرف کند. موضوع دیگر، توسعه کشت پاییزه چغندرقند است. هرچند این برنامه می‌تواند زمینه افزایش تولید و استفاده بهتر از ظرفیت‌های کشاورزی استان را فراهم کند، اما اجرای آن باید با بررسی دقیق شرایط اقلیمی، منابع آب، میزان عملکرد و سودآوری همراه باشد. توسعه سطح زیر کشت زمانی موفق خواهد بود که کشاورز نیز از نظر اقتصادی انگیزه کافی برای ورود به این الگوی تولید داشته باشد. در نهایت، چغندرقند زمانی می‌تواند به یکی از پایه‌های پایدار اقتصاد کشاورزی خراسان شمالی تبدیل شود که منافع تولیدکننده و صنایع تبدیلی در کنار یکدیگر دیده شود. کارخانه‌ها برای تداوم فعالیت به محصول کشاورزان نیاز دارند و بهره‌برداران نیز برای ادامه کشت به بازار مطمئن، قیمت منصفانه و پرداخت به‌موقع مطالبات وابسته‌اند، بنابراین، انتظار می‌رود در کنار برنامه‌های افزایش تولید و توسعه کشت، مطالبات چغندرکاران نیز با جدیت دنبال شود، زیرا پشت هر تن چغندرقند تحویلی به کارخانه، ماه‌ها تلاش، هزینه و سرمایه‌گذاری یک کشاورز قرار دارد. اگر قرار است آمار تولید در سال‌های آینده افزایش یابد، باید نتیجه این رشد پیش از هر چیز در بهبود درآمد و امنیت اقتصادی تولیدکنندگان نمایان شود، چراکه رونق واقعی کشاورزی نه فقط در میزان محصول برداشت‌شده، بلکه در رضایت کشاورزی مشخص می‌شود که با امید به بازگشت سرمایه، بار دیگر زمین خود را برای کشت آماده می‌کند.

سنگ‌نوردان در حسرت دیواره‌های استاندارد

ناتمام ماندن سالن سنگ‌نوردی شیروان و تکمیل نشدن دیواره سرعت بجنورد، مسیر پیشرفت استعدادهای این رشته را با چالش روبه‌رو کرده است

سنگ‌نوردان خراسان‌شمالی با وجود کسب افتخارات ملی و بین‌المللی، همچنان با کمبود و فرسودگی امکانات ورزشی دست‌وپنجه نرم می‌کنند به‌گونه‌ای که ناتمام ماندن سالن سنگ‌نوردی شیروان و تکمیل نشدن دیواره سرعت بجنورد، مسیر پیشرفت استعدادهای این رشته را با چالش روبه‌رو کرده است. به گزارش ایرنا، قله برای کوهنوردان خراسان‌شمالی، تنها توده‌هایی از سنگ و صخره نیست بلکه مقصد سال‌ها تلاش، تمرین و عبور از دشواری‌هاست.

نام‌هایی همچون «امین توکلی‌نسب»، «تبسم شیردل»، «مهران الهامی»، «نیایش» و «یاسین رضاپور» و «افسانه حسامی‌فرد» فاتح اورست، گواهی بر ظرفیت و استعداد استان در عرصه کوهنوردی و سنگ‌نوردی‌اند، اما پشت این نام‌ها و افتخارات، واقعیتی تلخ قرار دارد؛ ورزشکارانی که رؤیای فتح سکوهای قهرمانی را در سر دارند، برای تمرین در ابتدایی‌ترین زیرساخت‌ها با مشکل مواجه‌اند. دیواره سرعت مجموعه ورزشی شهید «علیدخت» بجنورد همچنان چشم‌انتظار اعتبار است، سالن سنگ‌نوردی شیروان ناتمام مانده و دیواره موجود این شهرستان نیز فرسودگی را به جان خریده است. گویی مسیر صعود قهرمانان استان پیش از رسیدن به قله، پشت دیواره‌های بی‌اعتباری متوقف شده است.

کمبود امکانات، مانعی در مسیر توسعه سنگ‌نوردی

سنگ‌نوردی از رشته‌های تخصصی، مهیج و نیازمند آمادگی جسمانی و مهارت فنی بالاست که مسیر پیشرفت در آن، علاوه بر استعداد و پشتکار ورزشکاران، به برخورداری از زیرساخت‌های استاندارد، دیواره‌های تمرینی مناسب و تجهیزات تخصصی وابستگی دارد با این حال، کمبود امکانات در خراسان‌شمالی به مانعی در مسیر توسعه این رشته تبدیل شده است. این استان با برخورداری از ورزشکاران مستعد و چهره‌های افتخارآفرین در عرصه کوهنوردی و سنگ‌نوردی، ظرفیت قابل توجهی برای حضور در رقابت‌های ملی و کسب مدال دارد اما فاصله میان توانمندی ورزشکاران و امکانات موجود از دغدغه‌های فعالان این رشته به شمار می‌رود؛ دغدغه‌ای که بیش از همه در بخش سنگ‌نوردی سالنی و رشته سرعت خود را نشان می‌دهد. «مهدی صفری»، رئیس هیات کوهنوردی خراسان‌شمالی، با اشاره به مشکلات زیرساختی سنگ‌نوردی استان، گفت: تکمیل بخش سرعت سنگ‌نوردی در سالن شهید «علیدخت» بجنورد به اعتباری حدود ۲۰ تا ۳۰ میلیارد ریال نیاز دارد و تأمین نشدن این اعتبار، بهره‌برداری از این ظرفیت ورزشی را با مشکل مواجه کرده است.

سالن سنگ‌نوردی شیروان در انتظار اعتبار

یکی دیگر از چالش‌های زیرساختی این رشته به شهرستان شیروان مربوط می‌شود؛ جایی که سالن سنگ‌نوردی آن هنوز به مرحله تکمیل و بهره‌برداری نرسیده و برای ادامه کار به تأمین اعتبار نیاز دارد. ناتمام ماندن این طرح، امکان بهره مندی ورزشکاران از فضای مناسب و تخصصی برای تمرین را محدود کرده و در شرایطی که سنگ‌نوردی به تمرین مستمر و برخورداری از امکانات فنی نیاز دارد، نبود یک سالن مجهز می‌تواند روند آماده‌سازی ورزشکاران را تحت تأثیر قرار دهد. مشکل شیروان، تنها به ناتمام ماندن سالن جدید محدود نمی‌شود بلکه دیواره سنگ‌نوردی موجود در این شهرستان نیز به دلیل فرسودگی، دیگر پاسخگوی نیازهای ورزشکاران نیست. به این ترتیب، سنگ‌نوردان این شهرستان هم با کمبود فضای تمرینی استاندارد و هم با محدودیت استفاده از امکانات موجود روبه‌رو هستند؛ وضعیتی که ضرورت تکمیل سالن جدید و نوسازی دیواره فعلی را دوچندان می‌کند.

نیازهای مهم سنگ‌نوردی

رئیس هیات کوهنوردی خراسان‌شمالی، تأمین اعتبار برای تکمیل زیرساخت‌های سنگ‌نوردی و بهسازی دیواره‌های فرسوده را از نیازهای مهم این رشته در استان می‌داند؛ مطالبه‌ای که تحقق آن می‌تواند زمینه تمرین حرفه‌ای‌تر و آماده‌سازی بهتر ورزشکاران را فراهم کند. وی افزود: سنگ‌نوردی سالنی به‌ویژه در بخش سرعت از رشته‌هایی است که کیفیت تجهیزات و استاندارد بودن دیواره تمرینی نقش تعیین‌کننده‌ای در عملکرد ورزشکاران دارد. «صفری» ادامه داد: در این رشته، سرعت عمل، دقت حرکتی، هماهنگی عضلات و تسلط بر مسیر صعود از عوامل مؤثر در ثبت رکوردهای بهتر است و دستیابی به این مهارت‌ها بدون تمرین در شرایط استاندارد دشوار خواهد بود. از این رو، کمبود زیرساخت، تنها یک مشکل عمرانی یا تجهیزاتی نیست بلکه می‌تواند بر کیفیت تمرین، آمادگی جسمانی و فرصت حضور ورزشکاران در رقابت‌های سطح بالاتر نیز اثر بگذارد. ورزشکاری که برای رسیدن به سکوهای قهرمانی به تمرین تخصصی نیاز دارد، باید امکان استفاده مستمر از امکانات متناسب با استانداردهای این رشته را در اختیار داشته باشد.

سه مطالبه اصلی فعالان سنگ‌نوردی

تکمیل سالن سنگ‌نوردی شیروان، تأمین اعتبار برای راه‌اندازی بخش سرعت سالن شهید «علیدخت» بجنورد و نوسازی دیواره فرسوده شیروان، ۳ مطالبه اصلی فعالان این رشته در خراسان‌شمالی است؛ مطالباتی که پاسخ به آن ها می‌تواند بخشی از موانع پیش روی سنگ‌نوردان استان را برطرف کند. خراسان‌شمالی از استعدادهایی برخوردار است که برای رسیدن به قله‌های افتخار، مسیر دشوار تمرین و رقابت را انتخاب کرده‌اند. ورزشکارانی که نامشان در عرصه کوهنوردی و سنگ‌نوردی شنیده می‌شود اما استمرار موفقیت آنان نیازمند فراهم بودن امکانات و زیرساخت‌های متناسب با توانایی‌هایشان است. واقعیت این است که استعداد به‌تنهایی برای رسیدن به قهرمانی کافی نیست و پرورش ورزشکاران مستعد، نیازمند برنامه‌ریزی، حمایت مالی و فراهم کردن امکانات تمرینی استاندارد است.